

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ	
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Код і найменування спеціальності	D8 Право
Тип і назва освітньої програми	ОПП Правознавство
Курс, семестр	4-й курс, 7-й семестр
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС – 4, Загальна кількість годин – 120, із яких: <i>Денна форма здобуття освіти:</i> лекцій – 16 год., практичних занять – 24 год. самостійна робота – 80 год. <i>Заочна форма здобуття освіти:</i> лекцій – 10 год., практичних занять – 10 год. самостійна робота – 100 год. Форма семестрового контролю – залік
Мова(и) викладання	державна
Навчально-науковий інститут кафедра	Навчально-науковий інститут економіки, управління, права та інформаційних технологій Кафедра підприємництва і права
Контактні дані розробника(ів)	Викладачі: Коломієць Павло , д.ю.н., доцент, професор кафедри підприємництва і права Контакти: ауд. 482а (навчальний корпус 4) pavlo.kolomiets@pdau.edu.ua сторінки викладача: https://www.pdau.edu.ua/people/kolomiyec-pavlo-vitaliyovych
МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ	
Статус навчальної дисципліни	Вибіркова фахова навчальна дисципліна
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Перелік навчальних дисциплін, які передують її вивченню відповідно до структурно логічної схеми освітньо-професійної програми: тісно пов'язана з дисциплінами «Теорія держави і права», «Конституційне право України», «Адміністративне право України», «Цивільне право України» які вивчалися раніше.
Компетентності	загальні: ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу. ЗК 8. Здатність бути критичним і самокритичним. спеціальні: СК12. Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції. СК16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.
Програмні результати навчання	ПРН 3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.
РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)	
Вивчення навчальної дисципліни забезпечує формування таких соціальних навичок: здатність логічно й системно мислити; креативність; ефективний обмін інформацією між людьми,	

об'єднаними спільними професійними інтересами (нетворкінг); діяти соціально відповідально та свідомо; діяти на основі етичних міркувань (мотивів) тощо.

МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Сформувати у здобувачів вищої освіти системи теоретичних знань і практичних навичок застосування норм фінансового права, розуміння особливостей змісту правовідносин у сфері фінансової діяльності держави.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Предмет, метод та система фінансового права
Тема 2. Фінансово-правові норми та фінансово-правові відносини
Тема 3. Органи державного управління фінансами
Тема 4. Правові засади фінансового контролю в Україні
Тема 5. Відповідальність за порушення фінансового законодавства
Тема 6. Бюджетне право. Бюджетна система України
Тема 7. Бюджетний процес в Україні
Тема 8. Правове регулювання публічних доходів. Податкове право
Тема 9. Правове регулювання державних видатків і кошторисно-бюджетного фінансування
Тема 10. Правові основи державного кредиту. Державний борг
Тема 11. Правові основи банківської діяльності.
Тема 12. Правове регулювання грошового обігу та розрахунків. Правові основи валютного регулювання та контролю.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ

Навчальна дисципліна передбачає набуття загальних компетентностей та комплексу соціальних навичок (soft skills), притаманних сучасному фахівцю: комунікативні (комунікабельність, виховання потреби систематичного оновлення своїх знань для їх практичного застосування, проведення презентації, робота в команді, зворотний зв'язок); когнітивні та інформаційні (логіка, бажання навчатися, критичне мислення, самоорганізація); креативні (генерація нових ідей та інноваційних рішень); безконфліктність (вміння врегульовувати суперечності між членами команди або зацікавленими сторонами в процесі реалізації проектів); лідерство (розвиток навичок управління командою, мотивації співробітників та прийняття рішень).

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання

Наведені у Додатку до силабусу

ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ

- щодо термінів виконання та перескладання

Перескладання видів робіт відбувається відповідно до вимог Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному аграрному університеті (<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproosvitniyproces2025.pdf>) та Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті (<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproocinyuvannyazdobuvachiv2025.pdf>).

Практичні завдання, завдання із самостійної роботи, які здаються з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-30%). Здобувач вищої освіти може бути недопущеним до семестрового контролю з навчальної дисципліни у разі набрання кількості балів менше ніж межа незадовільного навчання. Кафедра на своєму засіданні приймає рішення про недопущення такого здобувача вищої освіти до семестрового контролю з відповідної навчальної дисципліни та повідомляє про це деканат факультету, шляхом подання витягу з протоколу засідання кафедри. Декан факультету своїм розпорядженням не допускає здобувача вищої освіти до

	<p>семестрового контролю з відповідної навчальної дисципліни. Здобувач вищої освіти, який був не допущений до семестрового контролю з певної навчальної дисципліни, має підсумкову академічну заборгованість. Перескладання поточного та підсумкового контролю відбуваються за наявності поважних причин із дозволу деканату. Повторне проходження контрольного заходу для ліквідації підсумкової академічної заборгованості допускається не більше двох разів із навчальної дисципліни: один раз викладачеві, другий – комісії, яку формує декан факультету за участю викладачів відповідної кафедри. Отримана оцінка у разі другого повторного проходження контрольного заходу є остаточною;</p>
<p>- щодо академічної доброчесності</p>	<p>Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.</p>
<p>- щодо відвідування занять</p>	<p>У відповідності до Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному аграрному університеті https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproosvitniyproces2025.pdf відвідування здобувачами вищої освіти всіх видів навчальних занять є обов'язковим. Відмітка про відвідування занять здобувачами здійснюється в журналі обліку аудиторної навчальної роботи викладача. Контроль за відвідуванням здобувачами вищої освіти навчальних занять здійснює декан факультету.</p>
<p>- щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти</p>	<p>На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті перед опануванням даної освітньої компоненти. Визнання набутих результатів навчання або відмова у їх визнанні. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera тощо. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.</p>
<p>- щодо оскарження результатів оцінювання</p>	<p>Відповідно до Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/</p>

polozhennyaproocinyuvannyazdobuvachiv2025.pdf , студенти мають право оскаржувати результати поточного або семестрового контролю, якщо вони не погоджуються з отриманою оцінкою. Після оголошення результатів студент може звернутися до викладача з проханням надати роз'яснення щодо оцінки. Якщо в процесі обговорення не вдається вирішити спірну ситуацію, здобувач освіти має право оскаржити результати контрольних заходів. Підставами для оскарження можуть бути випадки недотримання викладачем встановленої системи оцінювання, зазначеної в робочій програмі навчальної дисципліни, необ'єктивне оцінювання, або наявність конфлікту інтересів, про існування якого студент не був і не міг бути обізнаним до проведення оцінювання. Оскаржити результат можна не пізніше наступного робочого дня після його оголошення.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Нормативні :

1. Конституція України : Прийнята Верховною Радою України 28 червня 1996 р. №254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96%D0%B2%D1%80.#Text>.
2. Податковий кодекс України: Закон України від 02.12.2010 № 2755-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2011. № 13-14, № 15-16, № 17. Ст.112.
3. Бюджетний кодекс України: Закон України від 08.07.2010 № 2456-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2010. № 50-51. Ст.572.
4. Цивільний кодекс України, прийнятий 16 січня 2004 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 40–44. Ст. 356.
5. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07 грудня 1984 р. № 8073–10. *Відомості Верховної Ради УРСР*. 1984, № 51. ст. 1122.
6. Земельний кодекс України від 25 жовтня 2001 р. № 2768-3. *Відомості Верховної Ради*. 2002, № 3. ст.27.
7. Кримінальний кодекс України від 05 квітня 2001 р. № 2341-3. *Відомості Верховної Ради*. 94, № 28. ст.232.
8. Кодекс адміністративного судочинства України від 06 липня 2005 р. № 2747 *Відомості Верховної Ради*. 2001, № 25. ст.131.
9. Сімейний кодекс України від 10 січня 2002 р. № 2947-3. *Відомості Верховної Ради*. 2002, № 21. ст.135.
10. Про виконавче провадження : Закон України від 02.06.2016 р. № 1404-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2016. № 30. Ст. 5.
11. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 07 червня 2016 року № 1402 VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2016. № 31. ст. 545.

Основні :

1. Публічна фінансова діяльність: теоретико-правові проблеми розвитку і трансформації : монографія / Ю. І. Аністратенко, О. І. Боднарчук, А. В. Гарбінська-Руденко та ін. ; за ред. Л. М. Касьяненко, М. В. Глух. - Ірпінь : Державний податковий університет, 2025. - С. 83-113. ISBN 978-966-337-770-4.
2. Сучасне фінансове право. Право публічних фінансів: підручник. Музика-Стефанчук О.А., Якимчук Н.Я. Київ: АртЕк, 2024. 656 с. ISBN 978-617-8043-85-8.
3. Фінансове право : підручник / за ред. Т. Є. Кагановської та М. П. Кучерявенка ; Харків. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. – Харків : Право, 2022. – 432 с. ISBN 978-966-998-410-4

Допоміжні:

1. Коломієць П.В. Імплементація досвіду зарубіжних країн у сфері публічної фінансової діяльності в контексті правового регулювання податкової безпеки в Україні. Розділ 4 // Публічна фінансова діяльність: теоретико-правові проблеми розвитку і

трансформації : монографія / Ю. І. Аністратенко, О. І. Боднарчук, А. В. Гарбінська-Руденко та ін. ; за ред. Л. М. Касьяненко, М. В. Глух. - Ірпінь : Державний податковий університет, 2025. - С. 83-113. ISBN 978-966-337-770-4. URL: <https://api-ir.dpu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/156f4d12-bf7e-44eb-bec9-77ed826fce65/content?trackerId=7811143009b48e4c>

2. Kolomiets, Pavlo V. 2017. The Current State of Tax Administration in Ukraine: An Analytical Review of Terminology. *Journal of Advanced Research in Law and Economics*. Volume VIII, Winter, 8(30): 2448–2453.

1. Liubov M. Kasianenko, Pavlo V. Kolomiets, Oleh V. Popovych. 2021. The rule of law as a fundamental principle of the concept of legal regulation of tax security of Ukraine. *Estudios de Economía Aplicada*. Vol. 39 No. 6 (2021): Special Issue: Innovative Development and Economic Growth in the CIS Countries.

2. Liubov M. Kasianenko and Pavlo V. Kolomiets. The quality of Legal Education of Citizens as a Factor of the Tax Security of Ukraine. *Review of Economics and Finance*. Volume 20, Year 2022, P. 236–242.

3. Kolomiets, Pavlo et al. Reforming the Tax System of Ukraine in the Context of Globalization Challenges. *Theoretical and Practical Research in Economic Fields*, [S.l.], v. 16, n. 2, p. 460-470, june 2025. ISSN 2068-7710. Available at: <https://journals.aserspublishing.eu/tpref/article/view/8936>; Date accessed: 01 aug. 2025. doi: [https://doi.org/10.14505/tpref.v16.2\(34\).15](https://doi.org/10.14505/tpref.v16.2(34).15)

4. Kolomiets P. (2025). Simplified taxation system: a retrospective of causal relations of threats to Ukraine’s tax security. *Baltic Journal of Legal and Social Sciences*, (3), 27-34. <https://doi.org/10.30525/2592-8813-2025-3-4>

5. Kolomiets P. (2025). Reform of the simplified taxation system as a key and highly debated aspect of tax reform in Ukraine. *Scientific Journal of Polonia University*, 70(3), 144-150. <https://doi.org/10.23856/7018>

6. Коломієць П.В. Неврегульованість господарського законодавства в перехідний період: між реформою і загрозами для податкової безпеки. *Науковий вісник Ужгородського Національного Університету. Серія ПРАВО*. 2025. Випуск 89: частина 2. С. 446-451 DOI <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2025.89.2.68>

7. Коломієць П.В. Забезпечення податкової безпеки України: правові аспекти, ризики та шляхи нейтралізації загроз. *Науковий вісник Ужгородського Національного Університету. Серія ПРАВО*. 2025. Випуск 90: частина 3. С. 232-237. DOI <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2025.90.3.33>

Інформаційні ресурси:

1. Верховна Рада України: Офіційний веб-сайт. URL: <http://www.rada.gov.ua>

2. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського Офіційний веб-сайт. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>

Бібліотека юридичної літератури: Офіційний веб-сайт Полтавського державного аграрного університету. URL: <https://www.pdaa.edu.ua/content/biblioteka-yurydychnoyi-literatury>

Реквізити затвердження

Затверджено на засіданні кафедри підприємництва і права протокол № 19 від 13 січня 2026 року

Додаток до силабусу
**СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ, ШКАЛА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ
РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ**

**Схема нарахування балів з навчальної дисципліни
для студентів денної форми здобуття освіти**

	Види навчальної роботи студентів				Разом по темі
	Опитування	Виконання вправ на практичних заняттях	Виконання завдань самостійної роботи	Написання реферату / презентації	
Тема 1. Предмет, метод та система фінансового права	1	-	2	35	3
Тема 2. Фінансово-правові норми та фінансово-правові відносини	1	4	2		7
Тема 3. Органи державного управління фінансами	1	-	2		3
Тема 4. Правові засади фінансового контролю в Україні	1	4	2		7
Тема 5. Відповідальність за порушення фінансового законодавства	1	4	2		7
Тема 6. Бюджетне право. Бюджетна система України	2	-	2		4
Тема 7. Бюджетний процес в Україні	1	4	2		7
Тема 8. Правове регулювання публічних доходів. Податкове право	1	4	2		7
Тема 9. Правове регулювання державних видатків і кошторисно-бюджетного фінансування	1	-	2		3
Тема 10. Правові основи державного кредиту. Державний борг	1	-	2		3
Тема 11. Правові основи банківської діяльності.	1	4	2		7
Тема 12. Правове регулювання грошового обігу та розрахунків. Правові основи валютного регулювання та контролю.	1	4	2		7
<i>Написання реферату / презентація</i>					35
Разом	13	28	24	35	100

для студентів заочної форми здобуття освіти

Назва теми	Види навчальної роботи здобувачів вищої освіти				Разом по темі
	Опитування	Виконання завдань на практичних заняттях	Виконання завдань самостійної роботи	Написання контрольної роботи	
Тема 1. Предмет, метод та система фінансового права	2	4	4	22	10
Тема 2. Фінансово-правові норми та фінансово-правові відносини	2	4	4		10
Тема 3. Органи державного управління фінансами	-	-	4		4
Тема 4. Правові засади фінансового контролю в Україні	-	-	4		4
Тема 5. Відповідальність за порушення фінансового законодавства	-	-	4		4
Тема 6. Бюджетне право. Бюджетна система України	2	4	4		10
Тема 7. Бюджетний процес в Україні	2	-	4		6
Тема 8. Правове регулювання публічних доходів. Податкове право	-	-	4		4
Тема 9. Правове регулювання державних видатків і кошторисно-бюджетного фінансування	-	-	4		4
Тема 10. Правові основи державного кредиту. Державний борг	-	-	4		4
Тема 11. Правові основи банківської діяльності.	-	4	4		8
Тема 12. Правове регулювання грошового обігу та розрахунків. Правові основи валютного регулювання та контролю.	2	4	4		10
Написання контрольної роботи	-	-	-	22	
Разом	10	20	48	22	100

1. Опитування: 0-1 балів (для денної форми здобуття освіти); 0-2 (для заочної форми здобуття освіти).

Шкала та критерії та оцінювання (денна форма)

Результат	Критерій оцінювання	Характеристика критерію	Шкала оцінювання, бали
ПРН 3 ПРН 15	Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел. Вільно використовувати для правничої діяльності доступні інформаційні технології і бази даних. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів. Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки	на високому рівні	0,9-1
		на середньому рівні	0,74-0,89
		на достатньому рівні	0,6-0,73
		на низькому рівні	0-0,59

Шкала та критерії та оцінювання (заочна форма)

Результат	Критерій оцінювання	Характеристика критерію	Шкала оцінювання, бали
ПРН 3 ПРН 15	Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел. Вільно використовувати для правничої діяльності доступні інформаційні технології і бази даних. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів. Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки	на високому рівні	1,8-2
		на середньому рівні	1,48-1,7
		на достатньому рівні	1,2-1,47
		на низькому рівні	0-1,18

2. Виконання вправ на практичних заняттях: 0-4 балів.

Шкала та критерії та оцінювання

Результат	Критерій оцінювання	Характеристика критерію	Шкала оцінювання, бали
ПРН 3 ПРН 15	Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел. Вільно використовувати для правничої діяльності доступні інформаційні технології і бази даних. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів. Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки	на високому рівні	2,7-4
		на середньому рівні	2,2-2,6
		на достатньому рівні	0,9-2,1
		на низькому рівні	0-1,8

3. Виконання завдань самостійної роботи: денна форма (0-2 бали), заочна форма (0-4 бали).

Шкала та критерії та оцінювання (денна форма)

Результат	Критерій оцінювання	Характеристика критерію	Шкала оцінювання, бали
РН 3 РН 15	Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел. Вільно використовувати для правничої діяльності доступні інформаційні технології і бази даних. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів. Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки	на високому рівні	1,8-2
		на середньому рівні	1,48-1,7
		на достатньому рівні	1,2-1,47
		на низькому рівні	0-1,18

Шкала та критерії та оцінювання (заочна форма)

Результат	Критерій оцінювання	Характеристика критерію	Шкала оцінювання, бали
PH 3 PH 15	Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел. Вільно використовувати для правничої діяльності доступні інформаційні технології і бази даних. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів. Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки	на високому рівні	2,7-4
		на середньому рівні	2,2-2,6
		на достатньому рівні	0,9-2,1
		на низькому рівні	0-1,8

4. Написання реферату / презентація: 0-35 балів (денна форма здобуття освіти).

Шкала та критерії та оцінювання

Результат	Критерій оцінювання	Характеристика критерію	Шкала оцінювання, бали
PH 3 PH 15	Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел. Вільно використовувати для правничої діяльності доступні інформаційні технології і бази даних. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів. Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки	на високому рівні	32-35
		на середньому рівні	28-31
		на достатньому рівні	26-27
		на низькому рівні	0-25

5. Написання контрольної роботи: 0-22 бали (заочна форма здобуття освіти).

Вид завдання	Шкала оцінювання, балів	Вимоги до знань та умінь здобувачів вищої освіти
для теоретичного питання*	0	відсутність відповіді на теоретичне питання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти
	11-12	Здобувач вищої освіти не володіє переважною частиною програмного матеріалу, допускає суттєві помилки при висвітленні понять.
	13-14	Здобувач вищої освіти в загальній формі розбирається в матеріалі, допускає суттєві помилки при висвітленні матеріалу, формулюванні понять, не може навести приклади.
	15-16	Здобувач вищої освіти володіє достатнім обсягом навчального матеріалу, здатний його аналізувати, але не має достатніх знань для формування висновків, не завжди здатний асоціювати теоретичні знання з практичними прикладами
	17-18	Здобувач вищої освіти демонструє достатньо високий рівень знань, при цьому відповідь досить повна, логічна, з елементами самостійності, але містить деякі неточності або незначні помилки, або присутня недостатня чіткість у визначенні понять
	19-22	Здобувач вищої освіти повною мірою засвоїв програмний матеріал, виявляє знання основної та додаткової літератури, наводить власні міркування, робить узагальнюючі висновки, вдало наводить приклади.
Всього	22 балів	